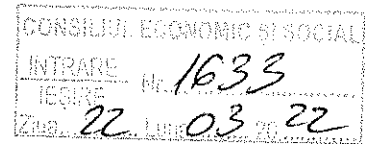


NOTĂ DE FUNDAMENTARE



Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027 și a Planului operațional privind implementarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Statul promovează, protejează și asigură exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități. Acestea își exercită deplin și efectiv drepturile și libertățile fundamentale pe care le garantează Constituția României și tratatele internaționale la care România este parte iar, în acest scop, țara noastră se angajează să mobilizeze resursele necesare pentru eliminarea barierelor astfel încât nicio persoană cu dizabilități să nu fie marginalizată, exclusă, abuzată sau discriminată, iar alegerile și aspirațiile ei să fie respectate și sprijinite.

La 31 decembrie 2020, conform datelor statistice oficiale, publicate în Buletinul statistic ce poate fi consultat la adresa: <http://andpdca.gov.ro/w/wp-content/uploads/2021/04/ANDPDCA-adulti-cu-handicap-evolutii-trim-IV-2020-Buletin-statistic-v3-1.pdf>, având ca sursă direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, numărul persoanelor cu dizabilități a fost de 857.638 persoane. Dintre acestea, 98,03% (840.727 persoane) se află în îngrijirea familiilor și/sau trăiesc independent și 1,97% (16.911 persoane) se află în instituțiile publice rezidențiale de asistență socială pentru persoanele adulte cu dizabilități.

La 31 decembrie 2020, rata persoanelor cu dizabilități la populația României a fost de 3,87%, diferențiată pe regiuni, regiunile Sud-Vest Oltenia, Sud-Muntenia și Nord-Vest înregistrând cele mai mari rate.

Pe județe/municipii, numărul cel mai mare de persoane cu dizabilități se înregistrează în municipiul București (73.313 persoane) urmat de județul Prahova (37.732 persoane), iar cel mai mic număr se înregistrează în județul Covasna (6.363 persoane).

Conform Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, republicată, tipurile de handicap sunt: fizic, vizual, auditiv, surdocecitate, somatic, mintal, psihic, HIV/SIDA, asociat, boli rare.

Femeile reprezintă 53,25% din totalul persoanelor cu dizabilități. Numărul persoanelor cu vârsta de peste 50 ani reprezintă 72,72% din totalul persoanelor adulte cu dizabilități. Din centralizarea datelor pe grupe de vârstă rezultă că 53,04% sunt persoane cuprinse între 18-64 ani (415.995 persoane) și 46,96% au peste 65 ani (368.369 persoane), în total persoane adulte cu dizabilități.

Numărul persoanelor cu handicap grav reprezintă 40,09% din total, cele cu handicap accentuat 48,21% iar cele cu handicap mediu și ușor 11,70% .

Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, numită în continuare *Convenția*, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007 reprezintă primul instrument obligatoriu din punct de vedere juridic în domeniul drepturilor omului. *Convenția* recunoaște explicit dizabilitatea ca o problemă a drepturilor omului și, de asemenea, “faptul că este un concept în evoluție și că acesta rezultă din interacțiunea dintre persoanele cu deficiențe și barierele de atitudine și de mediu care împiedică participarea lor deplină și efectivă în societate în condiții de egalitate cu ceilalți”. De aceea, acele condiții sociale, economice, juridice, politice și de mediu care acționează ca bariere în exercitarea deplină a drepturilor persoanelor cu dizabilități trebuie să fie identificate și eliminate pentru ca persoana cu dizabilități să-și poată îndeplini rolurile în societate, la fel ca toate celelalte persoane.

În anul 2018, luând în considerare faptul că HG nr. 655/2016 pentru aprobarea Strategiei naționale "O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități" 2016 - 2020 și a Planului operațional se apropia de finalizarea perioadei de implementare, conștienți de importanța intensificării procesului de implementare a *Convenției*, a fost elaborat proiectul *Consolidarea mecanismului de coordonare a implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități*, cu obiectivul general "de a face funcțional în România mecanismul de coordonare a implementării Convenției." În acest context, "elaborarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități, 2022-2027, care să asigure implementarea Convenției, cu obiective/ținte specifice cu indicatori măsurabili" a devenit un obiectiv specific. Strategia 2022-2027 include date și informații din „*Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități în România*”¹, document elaborat în cadrul proiectului cu asistență tehnică din partea Băncii Mondiale. Constatările, interpretările și concluziile exprimate în *Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități în România* nu reflectă în mod necesar poziția Guvernului României, iar Banca Mondială nu garantează acuratețea datelor incluse în acest document.

Odată cu intrarea în vigoare a *Legii nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007*, România și-a asumat obligația de a respecta și sprijini crearea condițiilor care permit participarea deplină și activă a tuturor persoanelor, inclusiv a persoanelor cu dizabilități.

Pentru perioada de programare 2021-2027, propunerea de *Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind fondurile 2021-2027, Strasbourg, 29.5.2018, COM(2018) 375 final 2018/0196(COD)* introduce printre condițiile de utilizare a fondurilor, condiția favorizantă orizontală privind implementarea și aplicarea *Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități*. Prin aceasta, în utilizarea fondurilor, în toate etapele de programare, implementare, monitorizare și evaluare a programelor, se vor urmări participarea și integrarea deplină și efectivă a persoanelor cu dizabilități în societate, în condiții de egalitate cu ceilalți.

Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități, „O Românie echitabilă”, 2022-2027, denumită în continuare *Strategia 2022-2027*, continuă și dezvoltă demersul de implementare a *Convenției*, în vederea asigurării cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități. Obiectivul general al *Strategiei 2022-2027* este de a asigura participarea deplină și efectivă a persoanelor cu dizabilități, bazată pe libertatea de decizie, în toate domeniile vieții și într-un mediu accesibil și rezilient.

Cadrul strategic european și internațional la care se raliază *Strategia 2022-2027* cuprinde, printre altele:

- Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene care, în mod deosebit prin art.10 și 19 (1), creează cadrul pentru combaterea discriminării "pe motive de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală".
- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene care include dizabilitatea, vârsta și orientarea sexuală printre motivele pe baza cărora este interzisă discriminarea și consfințește dreptul persoanelor cu dizabilitate la integrare socială (art. 26): „Uniunea recunoaște și respectă dreptul persoanelor cu dizabilități de a beneficia de măsuri care să le asigure autonomia, integrarea socială și profesională, precum și participarea la viața comunității.”
- Carta Socială Europeană Revizuită, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996, ratificată de România prin Legea nr.74/1999.
- Pilonul European al Drepturilor Sociale care se concentrează asupra ocupării forței de muncă, a aspectelor sociale și a adaptării modelului social european pentru a face față provocărilor secolului 21.
- Agenda pentru dezvoltare durabilă 2030 care promovează respectarea universală a drepturilor omului, egalității și nediscriminării și este angajată în capacitarea statelor membre de a accelera procesul egalizării de șanse astfel încât „nimeni să nu rămână în urmă”.
- Directiva (UE) 2016/2102/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public.
- Planul de acțiune 2019-2023 privind e-justiția europeană (2019/C 96/05).

¹ <http://anpd.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Diagnoza-situatiei-persoanelor-cu-dizabilitati-in-Romania-2020-RO.pdf>

- Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor.

Strategia 2022-2027 are opt domenii prioritare bazate pe drepturi, ancorate profund în *Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități*:

1. Accesibilitate și mobilitate
2. Protecția efectivă a drepturilor persoanelor cu dizabilități
3. Ocupare
4. Protecție socială, inclusiv abilitare/reabilitare
5. Viață independentă și integrare în comunitate, inclusiv accesul la servicii publice
6. Educație
7. Sănătate
8. Participare politică și publică.

În toate aceste domenii prioritare se regăsesc temele transversale, precum: conștientizarea în legătură cu persoanele cu dizabilități și promovarea respectării drepturilor și demnității lor, design universal și adaptare rezonabilă cu respectarea definițiilor din *Convenție*, discriminarea pe criterii de dizabilitate ca încălcare a drepturilor omului, cu focalizare pe discriminarea multiplă, cooperarea și consultarea, colectarea de date cu respectarea măsurilor de protecție stabilite de lege, inclusiv a legislației referitoare la protecția datelor, pentru a asigura confidențialitatea și respectarea anonimatului persoanelor cu dizabilități.

Accesibilitatea și mobilitatea reprezintă baza participării depline a persoanelor cu dizabilități la viața socială. Dincolo de importanța în sine a asigurării dreptului de acces, realizarea lui în practică reprezintă în același timp și poarta spre exercitarea drepturilor pe toate dimensiunile vieții: educație, sănătate, protecția juridică a drepturilor, ocupare, protecție socială, viața independentă.

Deși la nivel național există o serie de politici și reglementări care susțin, în general, accesibilitatea și protecția persoanelor cu dizabilități afectate de barierele de acces, totuși există un acces limitat al acestor persoane la mediul fizic, informațional și comunicațional, datorită necunoașterii legislației, a lipsei dialogului între factorii decidenți, a costurilor ridicate pe care le presupun adaptarea rezonabilă și tehnologiile de acces și dispozitivele asistive personalizate. Deficiențele actuale sunt generate și de absența unui sistem complex de colectare date și de informații calitative privind nevoile specifice ale persoanelor cu dizabilități, precum și de diferențe economice dintre mediul urban și cel rural.

Accesul la mediul fizic reprezintă unul dintre aspectele centrale ale *Convenției* și o condiție care inhibă sau facilitează abilitatea de a utiliza serviciile sociale, educaționale și de sănătate, de a ocupa un loc de muncă, de a se implica în forme de participare publică, și de a trăi independent și autonom.

Accesul la spațiul fizic public presupune, în mod complementar, accesul la informație și comunicare, funcții care ghidează utilizarea.

Accesul la mediul informațional și comunicațional al persoanelor cu dizabilități presupune apelul la metode și tehnologii alternative, particularizate pe abilitățile persoanelor cu dizabilități.

De asemenea, asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la mijloace de transport accesibile este parte integrantă din asigurarea accesului la spațiul public și la mobilitate spațială.

Protecția efectivă a drepturilor persoanelor cu dizabilități. Pentru a garanta că persoanele cu dizabilități își pot exercita capacitatea juridică, trebuie asigurate modalități de sprijinire a deciziei, diverse ca tip și intensitate, formale și informale. Aceasta presupune elaborarea unui cadru normativ care să reglementeze modalitățile de asigurare a deciziei, serviciile specifice de sprijin în luarea deciziei, activitățile de sprijin și asistență în luarea deciziilor.

Accesul efectiv al persoanelor cu dizabilități la justiție presupune asigurarea accesibilizării fizice, de informare și comunicare, adaptarea tuturor procedurilor juridice, precum și accesul la asistență și reprezentare juridică.

Accesul limitat la *ocupare* determină un nivel ridicat de risc de excluziune socială și de sărăcie pentru persoanele cu dizabilități.

În România, dacă 74% dintre persoanele între 20 și 64 de ani fără limitări sunt ocupate, procentul este de doar 51% pentru persoanele cu unele limitări și scade la persoanele cu limitări severe (doar 12% dintre acestea

sunt ocupate). Dacă rata ocupării a înregistrat o creștere între 2010 și 2018 pentru persoanele cu unele limitări, ea a rămas aproape constantă pentru persoanele cu limitări severe. România înregistrează cea mai scăzută rată de ocupare comparativ cu celelalte țări ale Uniunii Europene pentru persoanele cu limitări severe (cu o diferență de peste trei ori mai mari între România și cele mai bine plasate țări).²

Dreptul de a munci este o parte inerentă din ansamblul de drepturi ale persoanelor cu dizabilități și realizarea lui trebuie să fie universală. Locul de muncă ar trebui să fie liber ales, ca urmare a preferințelor sau negocierilor cu angajatorii, în condiții de egalitate de oportunități cu persoanele fără dizabilități. Persoanele cu dizabilități ar trebui să aibă oportunitatea de a activa în ocupații (salariale sau antreprenoriale) care să reflecte pregătirea profesională, competențele și aspirațiile lor privind realizarea profesională și câștigurile ocupaționale.

În România, în domeniul ocupării persoanelor cu dizabilități, funcționează sistemul de cotă. Conform cadrului legislativ în vigoare, orice angajator public sau privat cu cel puțin 50 de angajați are obligația de a angaja persoane cu dizabilități, într-un procent de minim 4%. Statisticile arată însă că, de cele mai multe ori, angajatorii preferă celelalte opțiuni din lege: să plătească la bugetul de stat salariul minim pe economie corespunzător fiecărei persoane cu dizabilități neangajate ori să achiziționeze produse sau servicii de la unitățile protejate. Astfel, deși inițiat ca o măsură activă, sistemul de cotă nu a dus la o rată crescută de ocupare pentru persoanele cu dizabilități astfel că una dintre provocările viitoare se leagă de creșterea și diversificarea serviciilor aferente ocupării prin utilizarea sistemului de cotă într-un mod activ.

Oferirea unor servicii de sprijin pentru ocupare adaptate la nevoile persoanelor cu dizabilități reprezintă unul dintre cele mai eficiente mijloace de ocupare a persoanelor cu dizabilități.

În ceea ce privește angajarea asistată, deși există experiențe pozitive ale unor direcții generale de asistență socială și protecția copilului și ONG-uri în ceea ce privește furnizarea unor astfel de servicii, nu există un program la nivel național.

Protecția socială, inclusiv abilitarea/reabilitarea persoanelor cu dizabilități este asigurată prin sistemul de beneficii de asistență socială și cel de servicii sociale, acordate din oficiu, sau, după caz, la cerere, pe baza încadrării în grad și tip de handicap. Astfel, elementul-cheie pentru acordarea beneficiilor de asistență socială îl constituie gradul de handicap: grav, accentuat, mediu, ușor. Persoanele încadrate în gradul grav sau accentuat beneficiază de indemnizație lunară și buget personal complementar, persoanele încadrate în gradul mediu beneficiază de bugetul personal complementar, iar persoanele încadrate în gradul ușor nu primesc beneficii de asistență socială sub forma cuantumurilor bănești.

În România, persoanele cu limitări severe ale funcționării au o probabilitate de peste două ori mai mare decât celelalte de a suferi de deprivare materială severă. Rata deprivării materiale severe este unul dintre cei mai relevanți indicatori pentru a măsura standardul de viață al unei gospodării, întrucât exprimă inabilitatea acelei gospodării de a-și permite un număr minim de bunuri/servicii considerate ca dezirabile sau chiar necesare pentru o viață adecvată.

Studiile demonstrează faptul că beneficiile de asistență socială nu sunt destinate cheltuielilor legate de dizabilități, în sensul prevăzut de art. 28 din *Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități*, ci sunt utilizate pentru asigurarea traiului zilnic.

Dizabilitatea implică cel mai adesea costuri suplimentare specifice care trebuie acoperite pentru ca persoana să poată trăi în mod adecvat în societatea din care face parte.

Unele dintre cele mai importante dar și mai semnificative cheltuieli suportate de persoanele cu dizabilități sunt cele cu dispozitive asistive și tehnologii de acces. Dispozitivele asistive și tehnologiile de acces sunt cele al căror scop principal este menținerea sau îmbunătățirea funcționării și independenței unui individ, pentru a facilita participarea și pentru a crește nivelul de bunăstare generală. Ele pot ajuta, de asemenea, la prevenirea afecțiunilor medicale și a unor condiții de sănătate. În România, un număr considerabil de persoane cu dizabilități nu utilizează dispozitive sau tehnologii asistive de care au nevoie, adesea din cauză că nu își permit.

De asemenea, serviciile sociale specializate la care ar trebui să aibă acces persoanele cu dizabilități sunt într-un număr extrem de redus și dispersate geografic neunitar. Datele statistice oficiale atestă faptul că, la

² <http://anpd.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Diagnoza-situatiei-persoanelor-cu-dizabilitati-in-Romania-2020-RO.pdf>

sfârșitul anului 2020, numărul instituțiilor publice de asistență socială pentru persoanele adulte cu dizabilități era de 508, dintre care 453 rezidențiale și 55 nerezidențiale³.

Din cele 453 instituții publice rezidențiale de asistență socială pentru persoanele adulte cu dizabilități 85 sunt centre cu peste 50 de beneficiari⁴. Aceste centre se află în proces de restructurare.

Încadrarea în fiecare dintre cele patru grade de handicap determină acordarea aceluiași beneficii și servicii tuturor persoanelor din acel grad, indiferent de nevoile lor individuale; implicit, alocarea resurselor se face pentru marea masă a drepturilor prevăzute pentru gradul respectiv, ceea ce constituie, printre altele, unul dintre motivele aglomerării comisiilor de evaluare de la nivel județean.

Viața independentă și integrarea în comunitate, inclusiv accesul la servicii publice constituie un drept fundamental al omului, esențial pentru dezvoltarea identității personale și realizarea potențialului uman și recunoscut prin *Convenție* în mod egal persoanelor cu dizabilități. Viața independentă este interpretată în *Convenție* nu doar ca abilitatea de a desfășura activitățile zilnice pe cont propriu ci, în primul rând, ca libertatea de a alege și de control al propriei vieți.

Mediul rezidențial este caracterizat prin depersonalizare, rigiditatea programului și a rutinei, tratamentul în bloc, izolarea și distanța socială care duc la lipsa controlului asupra deciziilor de zi cu zi, lipsa libertății unei persoane de a alege unde și cu cine să trăiască, desfășurarea activităților comune în același spațiu sau la o abordare paternalistă în privința furnizării serviciilor. Instituționalizarea însăși este o formă de încălcare a dreptului la viață independentă. În plus, deciziile de instituționalizare luate în baza existenței unei dizabilități constituie o formă de discriminare, demonstrând eșecul de a oferi sprijin și servicii în comunitate persoanelor cu dizabilități care sunt astfel forțate să accepte segregarea în instituții. Respectarea dreptului la viață independentă necesită, printre altele schimbări structurale precum dezinstituționalizarea în toate formele sale și sistarea procesului de instituționalizare.

Orice persoană are dreptul să trăiască independent în cadrul societății. Pentru persoanele cu dizabilități, exercitarea acestui drept presupune posibilitatea de a decide și a-și controla toate aspectele vieții, accesul atât la serviciile și facilitățile destinate populației generale, cât și la servicii de sprijin specifice dizabilității. Aceste servicii trebuie să fie disponibile, accesibile, adecvate și la prețuri rezonabile. În același timp, serviciile trebuie să fie suficient de diverse încât să răspundă nevoilor persoanelor cu dizabilități, să corespundă preferințelor lor și să fie controlate de acestea.

În domeniul *educației*, pentru a putea oferi elevilor cu dizabilități educație formală de calitate în sistemul de masă, este necesară adaptarea rezonabilă a mediului școlar la nevoile fiecărui elev în parte. Totuși, fără asigurarea unor resurse corespunzătoare, umane și materiale, precum și a adaptării rezonabile a condițiilor de învățare, simpla participare a copiilor cu dizabilități la educația formală de masă nu va asigura adecvarea și efectivitatea serviciilor educaționale de care aceștia beneficiază, rezultând în achiziții minime sau inexistente în urma parcurgerii ciclurilor de învățământ. Pentru unii dintre elevii cu dizabilități, serviciile educaționale nu pot fi oferite separat de accesul la terapii de calitate, potrivite fiecărei afecțiuni, rezultate optime obținându-se prin integrarea acestor terapii în actul educațional.

În România, 59,49% dintre elevii cu dizabilități și/sau CES sunt integrați în învățământul de masă, restul fiind școlarizați în școli speciale. Sistemul românesc de educație oferă elevilor cu nevoi speciale o formă de instruire școlară diferențiată, adaptată tipului de deficiență și nivelului de severitate a acesteia, precum și nevoilor lor de dezvoltare, atât în unități de învățământ special cât și în unități de învățământ de masă la toate nivelurile de învățământ. Există unități de învățământ special, unele specializate pentru anumite deficiențe, deoarece unitățile de învățământ de masă nu sunt pregătite să acopere decât într-o mică măsură nevoile educaționale ale acestor copii/elevi/tineri. Întreaga strategie didactică se bazează pe principiile învățării diferențiate și individualizate pornind de la potențialul psihoindividual al copilului, ritmul său de învățare, achizițiile și progresul înregistrat de acesta. Pentru acest deziderat, instituțiile de învățământ superior de profil trebuie să-și dezvolte oferta de formare.

Cadrul legislativ specific educației incluzive este amplu, însă lipsește o abordare coerentă, unitară, determinată de lipsa resurselor financiare și umane cu pregătire în domeniul educației speciale.

³ <http://andpdca.gov.ro/w/wp-content/uploads/2021/04/ANDPDCA-adulti-cu-handicap-evolutii-trim-IV-2020-Buletin-statistic-v3-1.pdf>

⁴ <http://andpdca.gov.ro/w/wp-content/uploads/2021/04/ANDPDCA-adulti-cu-handicap-evolutii-trim-IV-2020-Buletin-statistic-v3-1.pdf>

Accesibilitatea unităților de învățământ trebuie îmbunătățită. Accesul la mediul fizic al școlilor este esențial pentru asigurarea incluziunii școlare a elevilor cu dizabilități, însă problemele de accesibilitate fizică a școlilor sunt semnificative. Doar 21% dintre școlile gimnaziale au o rampă de acces corespunzătoare, 13% au intrarea accesibilă, iar calea de acces către 15% dintre școlile gimnaziale nu este accesibilă⁵.

Formarea inițială a cadrelor didactice din învățământul de masă acoperă doar în mod superficial tematici ale pedagogilor speciale, care pot fi cu greu valorificate în practici profesionale pe parcursul carierei didactice.

Accesul la sistemul de educație formală le va facilita tinerilor integrarea pe piața muncii și o viață independentă. Universitățile trebuie să fie pregătite pentru a include studenți cu dizabilități și să se asigure că aceștia beneficiază de aceleași oportunități ca și colegii lor tipici. Instituțiile de educație terțiară trebuie să asigure accesul la mediul fizic, informațional și comunicațional, cu adaptarea rezonabilă a metodelor de predare și evaluare. În absența unui acces corespunzător și a adaptărilor necesare, obiectivul general al educației formale poate rămâne neatins, nereușind să contribuie la asigurarea unei vieți de adult independente și împlinite.

În ceea ce privește *Sănătatea*, persoanele cu dizabilități au dreptul să beneficieze de servicii de sănătate de cea mai bună calitate, accesibile din punct de vedere fizic, informațional, geografic și financiar. Persoanele cu dizabilități au aceleași nevoi ca populația generală atunci când este vorba de servicii generale și esențiale precum imunizarea, asistența medicală primară și specializată, screening-ul bolilor transmisibile sau netransmisibile, asistența stomatologică, sănătate sexuală și reproductivă. În același timp însă, calitatea vieții lor depinde de accesul corespunzător la servicii specializate în detecția timpurie a dizabilității (ex. screening-ul pre și post-natal), la dispozitive medicale și la servicii de abilitare/reabilitare. Accesul persoanelor cu dizabilități la servicii de sănătate poate depinde și de adoptarea unor atitudini și practici nediscriminatorii de către personalul implicat în îngrijirea medicală.

Participarea politică și publică se poate realiza în forme variate, iar integrarea persoanelor cu dizabilități crează oportunități noi pentru întreaga societate.

Persoanele cu dizabilități participă la activități culturale într-un număr mai mic și cu o frecvență mai scăzută decât cele fără dizabilități, în contextul unui consum cultural redus în rândul populației generale din România. Dreptul de participare a persoanelor cu dizabilități la activități de sport, turism și petrecere a timpului liber are beneficii complexe în trei arii distincte: crește șansele la o viață sănătoasă, fizică și psihică; ajută la dezvoltarea personală, cu beneficii cognitive de tipul creșterii stimei de sine și stimulează integrarea în societate.

Barierile participării persoanelor cu dizabilități la procesul electoral sunt discutate din perspectiva celor două roluri fundamentale: participarea la vot și candidatura la alegeri.

Dreptul la vot este garantat din punct de vedere legislativ, dar o proporție considerabilă dintre persoanele cu dizabilități nu îl exercită. Există mai multe motive principale pentru care persoanele cu dizabilități nu votează. Conform datelor Autorității Electorale Permanente, aproximativ o zecime dintre secțiile de votare nu sunt accesibilizate pentru accesul fizic al persoanelor cu mobilitate redusă, dar procentul poate fi mai mare dacă ar fi folosiți mai mulți indicatori. Lipsesc hărțile online și offline cu secțiile de votare accesibile pentru fiecare dintre tipurile de dizabilitate.

Toate domeniile prioritare stabilite prin Strategia națională 2021-2027 au primit sprijin și anterior acestei perioade prin proiectele Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene. În 2018 au fost lansate două apeluri de proiecte de tip competitiv astfel:

-din perspectiva abordării obiectivului Ocupare (Axa prioritară 3) a fost contractat un proiect în valoare de 23529410.26 euro, grupul țintă fiind format din șomeri și persoane inactive-persoane cu dizabilități.

-din perspectiva abordării incluziunii sociale și combaterii sărăciei (Axa Prioritară 4) au fost contractate 16 proiecte în valoare de 24812290.08 euro, grupul țintă fiind format din persoane instituționalizate (persoane adulte cu dizabilități).

Conform informațiilor comunicate de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin adresa nr. 64/19.04.2021. la nivelul anului 2019 exista un număr de 4574 de persoane cu dizabilități, beneficiare ale Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, implicate în domeniile următoare: piața muncii - 668

⁵ <http://anpd.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Diagnoza-situatiei-persoanelor-cu-dizabilitati-in-Romania-2020-RO.pdf>

persoane, antreprenoriat - 202 persoane, incluziune socială și combaterea sărăciei - 1206 persoane, educație - 2498 persoane.

În acest context, a fost elaborată o strategie națională și planul aferent acesteia, a căror implementare reprezintă un proces minuțios și incluziv.

2. Schimbări preconizate

În acest sens, proiectul de hotărâre vizează existența unui cadru normativ în ceea ce privește asigurarea participării depline și efective a persoanelor cu dizabilități, bazată pe libertatea de decizie, în toate domeniile vieții și într-un mediu accesibil și rezilient.

Strategia 2022-2027 se constituie într-un document programatic prin care se continuă eforturile în vederea implementării Convenției.

Strategia 2022-2027 include programele și intervențiile tuturor instituțiilor și autorităților implicate în implementarea obligațiilor asumate de România prin ratificarea Convenției.

Evaluarea documentului strategic și a planului operațional se realizează periodic, rezultatele acestui proces urmând să conducă spre modificări sau planificări etapizate. În acest context, o atenție deosebită se acordă urmării rezultatelor legate de atingerea obiectivelor/țintelor specifice prin care să se asigure implementarea *Convenției*.

Rezultatele acțiunilor semnifică atingerea obiectivelor specifice pentru fiecare din domeniile prioritare, cu impact asupra asigurării exercitării drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel:

1. *Accesibilitate și mobilitate* are ca obiectiv general: asigurarea accesului fizic, informațional și comunicațional, al persoanelor cu dizabilități, la produsele, serviciile și programele pe care societatea le pune la dispoziția membrilor săi. Obiectivele specifice domeniului sunt următoarele:

1.1 Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la mediul fizic (locuința proprie, clădiri publice și zone publice urbane și rurale)

1.2 Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la informații și comunicații accesibile

1.3 Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la transport

1.4 Reducerea vulnerabilității persoanelor cu dizabilități la situații de risc și urgențe umanitare

2. *Protecția efectivă a drepturilor persoanelor cu dizabilități* are ca obiectiv general: recunoaștere egală în fața legii a persoanelor cu dizabilități pentru a-și exercita toate drepturile fundamentale, precum dreptul de a munci, de a se căsători, de a-și întemeia o familie sau de a vota, și astfel de a lua decizii în toate aspectele vieții lor; recunoașterea egală în fața legii este necesară pentru a asigura faptul că deciziile oricărei persoane produc efecte juridice. Obiectivele specifice domeniului sunt următoarele:

2.1 Îmbunătățirea posibilității persoanelor cu dizabilități de a lua decizii

2.2 Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la etapele procedurale ale sistemului de justiție

3. *Ocuparea* are ca obiectiv general: asigurarea oportunității persoanelor cu dizabilități de punere în aplicare și de dezvoltare a calificării și a competențelor, precum și a potențialului creativ și productiv, într-o ocupație liber aleasă și într-un loc de muncă incluziv, accesibil, adaptat. Obiectivele specifice domeniului sunt următoarele:

3.1 Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la ocupare

3.2 Creșterea calității ocupării pentru persoanele cu dizabilități

3.3 Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la formare profesională

4. *Protecție socială, inclusiv abilitare/reabilitare* are ca obiectiv general: asigurarea unui standard de viață adecvat pentru persoanele cu dizabilități cu șanse egale cu toate celelalte persoane. Obiectivele specifice domeniului sunt următoarele:

4.1 Îmbunătățirea accesului la programele de reducere a sărăciei pentru populația generală

4.2 Îmbunătățirea acoperirii cheltuielilor suplimentare legate de dizabilitate prin programele existente

5. *Viață independentă și integrare în comunitate, inclusiv accesul la servicii publice* are ca obiectiv general: asigurarea vieții independente pentru persoanele cu dizabilități, drept fundamental al omului, esențială pentru dezvoltarea identității personale și realizarea potențialului uman. Obiectivele specifice domeniului sunt următoarele:

5.1 Îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru serviciile sociale

5.2 Dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități

5.3 Îmbunătățirea accesului la servicii sociale în comunitate necesare pentru o viață independentă

5.4 Asigurarea accesului la locuințe sociale

6. *Educație* are ca obiectiv general: accesul copiilor și tinerilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale (CES) la o educație incluzivă de calitate în comunitate, în condiții de egalitate cu ceilalți elevi, astfel încât să își poată atinge potențialul lor maxim de dezvoltare. Obiectivele specifice domeniului sunt următoarele:

6.1 Îmbunătățirea accesului la educație de calitate pentru toate nivelurile de învățământ preuniversitar

6.2 Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la educație terțiară

7. *Sănătate* are ca obiectiv general: asigurarea de servicii de sănătate de cea mai bună calitate pentru persoanele cu dizabilități. Obiectivele specifice domeniului sunt următoarele:

7.1 Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la serviciile curative și de sănătate publică

7.2 Asigurarea exercitării dreptului la sănătate sexuală și reproductivă

7.3 Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la tratament, cu demnitate și respect

8. *Participare politică și publică* are ca obiectiv general: asigurarea participării active a persoanelor cu dizabilități, ca membri deplin ai societății, cu drepturi egale. Obiectivele specifice domeniului sunt următoarele:

8.1 Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la activități culturale

8.2 Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la activități sportive și de recreere și turism

8.3 Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la procesul electoral

8.4 Creșterea participării persoanelor cu dizabilități la viața publică

9. *Implementarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități și monitorizarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități*

9.1 Îmbunătățirea capacității și coordonării actorilor la nivel central pentru elaborarea și implementarea politicilor privind drepturile persoanelor cu dizabilități

9.2 Îmbunătățirea rolului mecanismelor independente de monitorizare a implementării Convenției

9.3 Creșterea participării persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor reprezentative ale acestora la procesul de monitorizare

Pe baza principiilor de funcționare, a analizei de context și a procesului de consultare extensivă, *Strategia 2022-2027* include programele și intervențiile tuturor actorilor importanți din domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Domeniile de politici urmărite sunt: politicile care vizează persoanele: Accesibilitate și mobilitate, protecția efectivă a drepturilor persoanelor cu dizabilități, ocupare, protecție socială, inclusiv abilitare/reabilitare, viață independentă și integrare în comunitate, inclusiv accesul la servicii publice, educație, sănătate, participare politică și publică.

În cadrul *Strategiei 2022-2027*, acțiunile privind îndeplinirea măsurilor și, implicit, a obiectivelor specifice, sunt concretizate în rezultate de diferite tipuri, în funcție de complexitatea și particularitățile fiecărui domeniu.

Astfel, pentru domeniul *Accesibilitate și mobilitate*, acțiunile privesc: (i) elaborarea și aprobarea Compendiu de accesibilitate care reunește seturi de cerințe specifice minime necesare asigurării accesibilității fizice, incluzând transportul, comunicaționale și informaționale; (ii) elaborarea și diseminarea unei proceduri accesibile de depunere a reclamațiilor referitoare la încălcarea drepturilor; (iii) campanii de control care să urmărească progresul în implementarea măsurilor din Planul Operațional; (iv) elaborarea și intrarea în vigoare a reglementărilor prevăzute pentru interpretul de limbaj mimico-gestual și interpretul limbajului specific al persoanei cu surdocecitate; (v) avizarea standardelor ocupaționale propuse pentru ocupațiile din aria ocupațională aferentă accesibilizării paginilor web; (vi) elaborarea unui ghid accesibil și util de comportament și comunicare cu persoanele cu dizabilități; (vii) diseminarea unei proceduri accesibile și utile în caz de evacuare și salvare a persoanelor cu dizabilități; și (viii) consultarea și implicarea cu regularitate a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă.

În ceea ce privește domeniul *Protecția efectivă a drepturilor persoanelor cu dizabilități*, rezultatele acțiunile pot fi concentrate în: (i) modificarea Codului Civil și a Codului de Procedură Civilă; (ii) modificarea legislației ce restrânge capacitatea juridică pe motiv de dizabilitate din domeniile muncă, sănătate, participare publică; (iii) elaborarea și adoptarea reglementărilor privind serviciile de asistență și suport, inclusiv serviciile pentru luarea unei decizii; (iv) încurajarea formării specialiștilor cu privire la *Convenție*; (v) elaborarea și diseminarea de ghiduri; (vi) consultarea și implicarea cu regularitate a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă.

Pentru domeniul *Ocupare*, acțiunile urmăresc: (i) modificarea Codului Muncii; (ii) modificarea legislației privind supravegherea sănătății lucrătorilor; (iii) modificarea legislației privind susținerea de programe de ocupare pentru persoanele cu dizabilități; (iv) creșterea numărului de persoane cu dizabilități beneficiare de măsuri de stimulare a ocupării; (v) creșterea numărului de persoane informate despre dreptul la muncă al persoanelor cu dizabilități; (vi) numărul persoanelor cu dizabilități angajate în unități protejate autorizate, întreprinderi sociale de inserție, întreprinderi mici și mijlocii; (vii) elaborarea și adoptarea reglementărilor privind înființarea și dezvoltarea serviciilor de pregătire pentru muncă și/sau angajare asistată; (viii) formarea abilităților pentru muncă; (ix) promovarea lansării de proiecte dedicate persoanelor cu dizabilități; (x) consultarea și implicarea cu regularitate a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă. În cadrul domeniului *Protecție socială, inclusiv abilitare/reabilitare*, acțiunile se referă la: (i) modificarea legislației referitoare la programele de reducere a sărăciei; (ii) elaborarea și diseminarea unei proceduri accesibile de depunere reclamații referitoare la încălcarea drepturilor; (iii) revizuirea sistemului de evaluare a dizabilității; (iv) realizarea unei analize la nivel național pentru identificarea nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilități; (v) modificarea cadrului legislativ referitor la beneficiile sociale, în corelare cu cheltuielile suplimentare legate de dizabilitate; (vi) creșterea numărului de beneficiari de tehnologii de acces și dispozitive asistive; (vii) creșterea numărului de persoane cu dizabilități beneficiare de granturi; (viii) creșterea gradului de diseminare a informațiilor despre drepturi și obligații; (ix) elaborarea și diseminarea unei proceduri accesibile de depunere reclamații referitoare la încălcarea drepturilor; (x) consultarea și implicarea cu regularitate a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă.

Pentru domeniul *Viață independentă și integrarea în comunitate, inclusiv accesul la servicii publice*, acțiunile cuprind: (i) modificarea cadrului de reglementare pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități; (ii) îmbunătățirea standardelor specifice de calitate; (iii) elaborarea unui ghid metodologic pentru managerul de caz; (iv) creșterea numărului de inspecți sociali pentru serviciile sociale; (v) crearea unui cadru strategic unitar privind dezinstiționalizarea persoanelor adulte cu dizabilități; (vi) elaborarea documentelor și instrumentelor de lucru necesare în procesul de dezinstiționalizare; (vii) instruirea persoanelor implicate în procesul de dezinstiționalizare; (viii) creșterea numărului de servicii sociale pentru persoanele adulte cu dizabilități; (ix) îmbunătățirea legislației referitoare la asistenții personali și asistenții personali profesioniști; (x) îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la locuințe sociale; (xi) creșterea gradului de diseminare a informațiilor despre drepturi și obligații; (xii) elaborarea și

diseminarea unei proceduri accesibile de depunere a reclamațiilor referitoare la încălcarea drepturilor; și (xiii) consultarea și implicarea cu regularitate a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă.

Domeniului *Educație* îi sunt aferente următoarele acțiuni: (i) includerea în programele de formare inițială și continuă a cunoștințelor despre educația incluzivă; (ii) creșterea numărului de cadre didactice formate în domeniul educației incluzive; (iii) crearea unei platforme accesibile cu resurse pentru educație incluzivă pentru elevii cu dizabilități și/sau CES, destinată cadrelor didactice; (iv) creșterea numărului de profesori de sprijin; (v) reglementarea ocupației de facilitator școlar; (vi) îmbunătățirea sistemului de monitorizare a modului în care sunt implementate PSP și PIP; (vii) elaborarea și diseminarea unei proceduri accesibile de depunere reclamații referitoare la încălcarea drepturilor; (viii) consultarea și implicarea cu regularitate a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă cu privire la măsurile și politicile pentru asigurarea accesului la educație de calitate pentru toate nivelurile de învățământ; (ix) facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități, în număr crescut, la educația terțiară.

În domeniul *Sănătate*, acțiunile prevăzute se referă la: (i) elaborarea unui studiu vizând creșterea numărului de programe de screening și de beneficiari; (ii) elaborarea protocolului de management al cazurilor care necesită abilitare și reabilitare; (iii) îmbunătățirea standardelor de practică; (iv) creșterea numărului de servicii de abilitare și reabilitare; (v) crearea registrelor naționale privind diagnosticele care ar putea determina starea de dizabilitate; (vi) creșterea importanței și a participării la formări privind Educația pentru sănătate; (vii) elaborarea și aplicarea unei strategii naționale de SSR; (viii) elaborarea și diseminarea ghidurilor de practică pentru furnizarea serviciilor de SSR; (ix) adaptarea procedurii de feedback a pacientului la nevoile persoanelor cu dizabilități; (x) elaborarea și diseminarea unei proceduri accesibile de depunere reclamații referitoare la încălcarea drepturilor; (xi) consultarea și implicarea cu regularitate a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă.

Pentru domeniul *Participare politică și publică*, acțiunile proiectate sunt: (i) accesibilizarea și implementarea învățământului vocational artistic; (ii) creșterea numărului de instituții culturale accesibile din punct de vedere fizic, informational și comunicational; (iii) creșterea numărului de persoane cu dizabilități beneficiare de evenimente culturale, sportive și de agrement; (iv) creșterea numărului de locuri de joacă pentru copii și a sălilor de sport accesibilizate; (v) diversificarea materialelor electorale; (vi) creșterea persoanelor cu dizabilități informate despre dreptul la vot; (vii) elaborarea și diseminarea unei proceduri accesibile de depunere reclamații referitoare la încălcarea drepturilor; (viii) consultarea și implicarea cu regularitate a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă.

În ceea ce privește domeniul *Implementarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități și monitorizarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități*, în cadrul Strategiei 2022-2027 sunt propuse ca acțiuni: (i) înființarea punctelor de contact la nivelul instituțiilor cu atribuții în implementarea *Convenției*; (ii) reglementarea și operaționalizarea Mecanismului de coordonare a implementării *Convenției*; (iii) creșterea numărului de instruiți și materiale de informare despre *Convenție*; (iv) creșterea numărului de vizite de monitorizare realizate cu participarea organizațiilor persoanelor cu dizabilități sau ale societății civile; (v) creșterea numărului de persoane cu dizabilități și de organizații formate cu privire la monitorizarea implementării *Convenției*.

3. Alte informații Nu e cazul

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

2¹ Impact asupra sarcinilor administrative

Actul normativ nu se referă la acest subiect..

2² Impact asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Adoptarea și implementarea actului normativ vor avea un impact social prin stimularea participării active a persoanelor cu dizabilități la viața în comunitate, creșterea nivelului de informare a acestora și a comunității, precum și a vizibilității în comunitate, aspecte care vor contribui la creșterea calității vieții și a gradului de ocupare a forței de muncă în rândul persoanelor cu dizabilități.

Reducerea situațiilor de discriminare multiplă, a ponderii persoanelor cu dizabilitate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială se vor putea realiza prin creșterea competențelor acestora, a valorii adăugate a muncii lor și, implicit, a veniturilor realizate de acestea.

4. Impact asupra mediului

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații Nu e cazul

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung
(pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit iii. TVA b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări	Actul normativ nu se referă la acest subiect.					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii iii. asistență socială b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii iii. asistență socială c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii	Actul normativ nu se referă la acest subiect.					
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	Actul normativ nu se referă la acest subiect.					

4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Actul normativ nu se referă la acest subiect.					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Actul normativ nu se referă la acest subiect.					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Actul normativ nu se referă la acest subiect.					

7. Alte informații

Strategia 2022-2027 prevede atât măsuri care nu presupun resurse financiare, cum ar fi reglementarea unor acte normative, implementarea legislației existente, dar și măsuri care presupun resurse financiare din diverse surse.

Finanțarea necesară îndeplinirii măsurilor prevăzute în Strategia 2022-2027 se realizează de către fiecare instituție/autoritate publică implicată în absorbția fondurilor externe nerambursabile, în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul fiecărui program operațional și asigurarea resurselor financiare necesare pentru cofinanțarea proiectelor realizate cu acestea, precum și în limita fondurilor aprobate anual în bugetele instituțiilor publice implicate.

Principala resursă financiară o reprezintă fondurile externe nerambursabile, în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul fiecărui program operațional. De altfel, prin adoptarea acestei strategii se îndeplinește condiția favorizantă accesării aferente cadrului financiar multianual 2022-2027.

Implementarea măsurilor propuse se va realiza cu încadrarea în bugetele aprobate ordonatorilor principali de credite pentru anul 2022 și în proiecțiile bugetare pentru anii următori.

În ceea ce privește alte surse de finanțare pentru unele măsuri prevăzute în strategie, cum ar fi bugetele locale sau bugetul de stat, implementarea măsurilor se va încadra în limita sumelor aprobate și existente anual în legile bugetare anuale.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie - cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente:

Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007.

6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Au fost organizate consultări preliminare în cadrul a 8 ateliere de lucru, la care au participat reprezentanți ai următoarelor instituții: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă, Agenții județene de ocupare a forței de muncă, Ministerul Culturii, Institutul Național pentru Calificare și Formare Culturală, Biblioteca Națională a României, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Ministerul Educației, Inspectorate școlare județene, Centre județene de resurse și asistență educațională, Case ale Corpului Didactic județene, Centre județene de asistență psihopedagogică, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Administrația Națională a Penitenciarelor, Ministerul Public, Ministerul Sănătății, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, ANMCS, Avocatul Poporului, Direcții generale de asistență socială și protecția copilului, Servicii de autoritate tutelară.

La elaborarea prezentului proiect de Strategie au fost consultate următoarele instituții interesate: Autoritatea Electorală Permanentă, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, Agenția Națională Pentru Egalitate de Șanse pentru Femei și Bărbați, Consiliul Național al Audiovizualului, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Consiliul de Monitorizare, Consiliul Superior al Magistraturii, Administrația Fondului Cultural Național, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior, Institutul Național pentru Sănătatea Mamei și Copilului "Alessandrescu-Rusescu", Institutul Național al Magistraturii, Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România, Uniunea Națională a Barourilor din România, Uniunea Națională a Notarilor Publici din România. De asemenea, la consultările preliminare au participat ONG-uri relevante precum: Consiliul Național al Dizabilității din România, Asociația Nevăzătorilor din România, Centrul de Resurse Juridice, ProAct Suport, Pentru Voi, Federația Organizațiilor Nonguvernamentale de Servicii Sociale, Asociația de Sprijin a Copiilor Handicapați Fizic din România, Asociația Națională pentru copii și Adulți cu Autism din România, Asociația Ridică-te și umblă, Asociația Profesională Nonguvernamentală de Asistență Socială ASSOC, RENINCO, Puzzle România, World Vision.

Totodată, prezența persoanelor cu dizabilități, a profesorilor, a consilierilor școlari a fost benefică în acest proces de consultare preliminară.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Participarea la atelierele de lucru a fost deschisă tuturor organizațiilor interesate de acest subiect sau cu activitate în domeniu. Aceste organizații neguvernamentale au o importantă experiență în protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Proiectul a fost transmis spre consultare Federației Autorităților Locale din România, Asociației Municipiilor din România, Asociației Orașelor din România, Asociației Comunelor din România și Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România prin adresa 1180/EC/05.04.2021

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Proiectul va fi avizat de Consiliul Economic și Social și de Consiliul Legislativ.

6. Alte informații Nu e cazul

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Prezentul proiect de act normativ a fost supus comentariilor publicului, prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, în perioada **31.03.2021** până la data de **13.05.2021**.

Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561 din 10 mai 2009. Propunerile, sugestiile sau opiniile cu privire la proiectul de act normativ au fost analizate, forma actuală reprezentând rezultatul prelucrării acestora.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații Nu e cazul

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Alte informații Nu e cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027 și a Planului operațional privind implementarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE
Marius-Constantin BUDĂE

AVIZĂM:

**MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR
PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI**
CSEKE Attila Zoltán

**MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI
INFRASTRUCTURII,
VICEPRIM-MINISTRU**
Sorin Mihai GRINDEANU

**MINISTRUL ANTREPRENORIALITĂȚII
ȘI TURISMULUI**
Constantin -Daniel CADARIU

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE
Lucian Nicolae BODE

**MINISTRUL FAMILIEI, TINERETULUI ȘI
EGALITĂȚII DE ȘANSE**
Gabriela FIREA

**MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII
ȘI DIGITALIZĂRII**
Florin - Claudiu ROMAN

**PREȘEDINTELE
AUTORITĂȚII ELECTORALE PERMANENTE**
Constantin - Florin MITULEȚU-BUICĂ

**DIRECTORUL
SERVICIULUI DE TELECOMUNICAȚII SPECIALE**
Ionel - Sorin BĂLAN

MINISTRUL ENERGIEI
Virgil - Daniel POPESCU

MINISTRUL SĂNĂȚĂȚII
Alexandru RAFILA

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI NAȚIONAL
PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII**
Csaba Ferenc ASZTALOS

SECRETARUL GENERAL AL GUVERNULUI
Marian NEACȘU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE
Bogdan Lucian AURESCU

**MINISTRUL INVESTIȚIILOR
ȘI PROIECTELOR EUROPENE**
Dan VÎLCEANU

MINISTRUL ECONOMIEI
Florin Marin SPĂȚARU

MINISTRUL EDUCAȚIEI
Sorin - Mihai CÎMPEANU

MINISTRUL CULTURII
Lucian ROMAȘCANU

MINISTRUL SPORTULUI
NOVAK Carol - Eduard

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE
PENTRU DIGITALIZAREA ROMÂNIEI**
Octavian OPREA

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE
SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRII DATELOR
CU CARACTER PERSONAL**
Ancuța Gianina OPRE

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE
Vasile Sebastian DÎNCU

**PREȘEDINTELE
INSTITUTULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ**
Tudorel ANDREI

**PREȘEDINTELE
CASEI NAȚIONALE DE ASIGURĂRI DE
SĂNĂȚATE**
Adela COJAN

**MINISTRUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE**
Adrian - Ionuț CHESNOIU

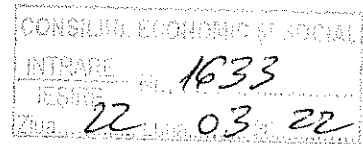
**PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE
PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE**
Liviu BOSTAN

MINISTRUL FINANȚELOR
Adrian CĂCIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Cătălin Marian PREDOIU



GUVERNUL ROMÂNIEI



Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027 și a Planului operațional privind implementarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 25 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ și având în vedere art.4 alin.(1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 1002/2019 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adoptii,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre:

Art. 1 - Se aprobă Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027, prevăzută în anexa nr. 1.

Art. 2 – Se aprobă Planul Operațional privind implementarea Strategiei naționale privind drepturile persoanele cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027, prevăzut în anexa nr.2.

Art. 3 – Finanțarea măsurilor cuprinse în Planul operațional privind implementarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027 se asigură din bugetul aprobat fiecărei instituții sau autorități publice responsabile, în limita fondurilor alocate cu această destinație.

Art. 4 – Anexele 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

Nicolae-Ionel CIUCĂ